

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. M. Ď.**, bytom v U., v dovolacom konaní zastúpený Mgr. Martinom Berecom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Domus Petra, Pod Sokolice 1/B, proti žalovanému: **SAD Prievidza, a.s.**, Ciglianska cesta 1, Prievidza, v dovolacom konaní zastúpený spoločnosťou **ADVOKÁTI, s.r.o.**, Klariská 7, Bratislava, v mene ktorej koná Mgr. Ján Buocik, konateľ a advokát, za účasti vedľajšej účastníčky: **KOOPERATÍVA, a.s., Vienna Insurance Group**, Štefanovičova 4, Bratislava, **o náhradu škody**, ktorá vec sa viedla na Okresnom súde Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 4 C 97/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 24. mája 2012, sp. zn. 4 Co 276/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému, na účet jeho zástupcu vedený v Tatra banke, a.s., číslo účtu: X., náhradu trov dovolacieho konania v sume 118,92 € do troch dní.

Vedľajšej účastníčke nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bánovce nad Bebravou (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo 14. júna 2011, č. k. 4 C 97/2008-374 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku 19,05 €. Žalobu vo zvyšku zamietol a rozhodnutie o trovách konania si vyhradil osobitným rozhodnutím po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vo veci samej dospel k záveru, že žaloba o zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. je síce opodstatnená, nie však v rozsahu 50 % požadovanom žalobcom, ale vzhľadom na okolnosti prípadu len vo výške 10 %, t. j. v sume 460,86 €. Z tejto sumy žalobcovi ale patrí iba 19,05 €,

pretože vedľajší účastník na strane žalovaného úspešne uplatnil voči nemu svoju pohľadávku na započítanie vo výške 441,85 €.

Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. mája 2012, sp. zn. 4 Co 276/2011 zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho odvolaní žalobcu napadnutej zamietajúcej časti tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 441,81 €. Zamietajúci výrok rozsudku súdu prvého stupňa potvrdil. Stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa o primeranosti zvýšenia náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu len o 10 % a na zdôraznenie správnosti jeho záverov doplnil svoje rozhodnutie o ďalšie dôvody. Nepovažoval ale za správny záver súdu prvého stupňa o dôvodnosti započítania vzájomnej pohľadávky vedľajšej účastníčky.

Proti rozsudku odvolacieho súdu žalobca podal dovolanie, v ktorom žiada dovolací súd „o prehodnotenie rozhodnutia“ a „o úpravu navýšenia odškodného na 20 % - 25 %“, resp. (podľa dôvodov dovolania doplnených advokátom) „o 50 %“.

Žalovaný navrhol dovolanie žalobcu zamietnuť, pretože v ňom nie sú tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by mohli spochybníť správnosť záverov odvolacieho súdu. Navrhol, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania, spočívajúcich v odmene zástupcu za podanie vyjadrenia k dovolaniu.

Vedľajšia účastníčka navrhla dovolanie zamietnuť, prípadne rozhodnutie odvolacieho súdu „potvrdiť“.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či jej mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný. Dovolací súd pritom vychádzal z týchto záverov:

Právo na súdnu ochranu nie je absolútne. V záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha obmedzeniam, resp. podmienkam (čl. 46 ods. 4 v spojení

s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. O.s.p. (I. ÚS 4/2011).

Z dovolania žalobcu (č. l. 445-446 spisu) ani z jeho doplnenia povinne zastupujúcim advokátom (č. l. 477-479 spisu) nemožno vyvodiť, že by napadol rozsudok odvolacieho súdu len v jeho niektorých výrokoch. Dovolací súd, vychádzajúc z obsahu dovolania, ktorým sa žiada „o prehodnotenie rozhodnutia“ a „o úpravu navýšenia odškodného na 20 % - 25 %“, resp. (podľa dôvodov dovolania doplnených advokátom) „o 50 %“, mal za to, že žalobca napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu.

Prípustnosť dovolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka prípustnosti dovolania zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku, t. j. to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je dovolanie prípustné.

Objektívna prípustnosť dovolania je vymedzená ustanoveniami § 236 až § 239 O.s.p.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 238 O.s.p. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Na rozdiel od toho, subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie, t. j. to, či je

u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Pri skúmaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania treba vziať na zreteľ, či dovolateľ bol negatívne dotknutý napadnutým rozhodnutím (viď tiež R 50/1999). Subjektívna prípustnosť teda odráža stav procesnej ujmy určitého účastníka konania, ktorá sa prejavuje v porovnaní najpriaznivejšieho výsledku, ktorý odvolací súd pre účastníka mohol založiť svojím rozhodnutím a výsledku, ktorý svojím rozhodnutím skutočne založil. Oprávnenie podať dovolanie (subjektívna prípustnosť) Občiansky súdny poriadok priznáva len tomu účastníkovi, v ktorého neprospech toto porovnanie vyznieva, ak je spôsobená ujma na základe dovolania odstrániteľná tým, že odvolací súd toto rozhodnutie zruší. Pri posudzovaní subjektívnej stránky prípustnosti dovolania nemožno brať do úvahy subjektívne presvedčenie účastníka konania, ale len objektívnu skutočnosť, či rozhodnutím odvolacieho súdu bola spôsobená ujma na jeho právach.

Žalobca napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu, t. j. tak vo výroku, ktorým odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 441,81 € do 3 dní, ako aj vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa „vo zvyšujúcej zamietajúcej časti“. Dovolanie žalobcu ale nie je prípustné ani proti jednému z uvedených výrokov rozsudku odvolacieho súdu.

Pokiaľ dovolanie žalobcu smeruje proti vyššie prv uvedenému výroku rozsudku odvolacieho súdu, napáda sa ním síce zmeňujúca časť rozhodnutia odvolacieho súdu (proti ktorej zákon dovolanie zásadne pripúšťa), ide však o takú časť rozhodnutia, ktorou bolo (sčasti) vyhovené odvolaniu žalobcu a v porovnaní s rozsudkom súdu prvého stupňa bolo mu priznané z dôvodu odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia viac o 441,81 €, teda bolo touto časťou rozhodnutia odvolacieho súdu rozhodnuté v prospech žalobcu. Zmenou rozsudku súdu prvého stupňa tak žalobca nebol negatívne dotknutý na svojich právach, ale práve naopak.

Z týchto dôvodov v uvedenej časti ide o dovolanie podané tým, kto nie je subjektívne oprávnený podať dovolanie. Mimoriadny opravný prostriedok žalobcu bolo preto potrebné v časti napádajúcej predmetnú časť rozsudku odvolacieho súdu odmietnuť podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.

Žalobca napadol dovolaním aj výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa „vo zvyšujúcej zamietajúcej časti“. Proti tejto časti rozsudku odvolacieho súdu ale ustanovenia § 238 O.s.p. mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťajú. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, pretože dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval. Rovnako nejde o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Chýba tu teda objektívna stránka prípustnosti dovolania účastníka.

Vzhľadom na uvedené by bolo dovolanie žalobcu v tejto časti prípustné len vtedy, ak by konanie súdov malo závažné procesné vady uvedené v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. majúce za následok tzv. zmätočnosť konania a rozhodnutia.

Ustanovenie § 237 O.s.p. vyjadruje zámer, aby v prípade výskytu mimoriadne závažných procesných väd bolo dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. O vadu takejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z vymenovaných procesných väd, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie vylúčené.

So zreteľom na § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či v konaní nedošlo k procesnej vade vymenovanej v § 237 O.s.p. Dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu nemá vady uvedené v uvedenom rozhodnutí (existenciu takýchto väd naostatok netvrdí ani žalobca v dovolaní).

Iná procesná vada konania (vada, ktorá nie je uvedená v ustanovení § 237 O.s.p. na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.), nezakladá zmätočnosť rozhodnutia majúcu za následok prípustnosť dovolania, a je preto významná len v prípade, že dovolanie je v danej právnej veci prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Rovnako, prípustnosť dovolania bez ďalšieho nezakladá vada pri právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považovaný za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (porovnaj napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). Vzhľadom na uvedené, ani v prípade, že by námietka žalobcu o nesprávnom právnom posúdení veci bola opodstatnená, nebola by namietaná okolnosť spôsobilá založiť prípustnosť jeho dovolania.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako celok odmietol.

K uplatneniu tzv. dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. treba ešte uviesť, že ich úspešné uplatnenie je podmienené záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k tomuto záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak by dovolací súd posudzoval opodstatnenosť uplatnenia jednotlivých dovolacích dôvodov napriek tomu, že boli uplatnené v procesne neprípustnom dovolaní, porušil by základné právo na súdnu ochranu účastníka na opačnej procesnej strane (porovnaj II. ÚS 172/03).

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcu vo veci samej nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p., a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p. ako dovolanie, ktoré bolo sčasti podané niekým, kto na dovolanie nie je subjektívne oprávnený, resp. ako dovolanie, ktoré sčasti smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Žalobca nebol v dovolacom konaní úspešný, preto právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanému, ktorý v dovolacom konaní podal návrh na rozhodnutie o trovách tohto konania a požadovanú náhradu vyčíslil sumou 118,92 € za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu). Dovolací súd mal za to, že výška uplatnenej náhrady trov konania je správna. Vychádzal z § 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania vo výške 118,92 € (odmena 91,29 € + režijný paušál 7,81 € + DPH 19,82 €). Priznanú náhradu trov dovolacieho konania je žalobca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalovaného do troch dní.

Vedľajšej účastníčke dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože o ňu nepožiadala.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. mája 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková